

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Тридуб Олександр Сергійович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Облік витрат діяльності торговельного підприємства

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-2-24

назва академічної групи

Харків, 2025 рік

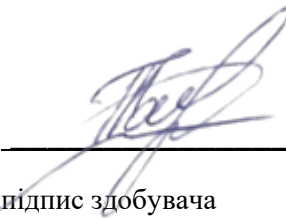
ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

підпис здобувача

Олександр ТРИДУБ

ІІ здобувача

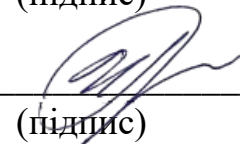
Підсумкова оцінка: 80 (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Інна РУДЕНКО

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Тридуб Олександр Сергійович

ІІБ здобувача

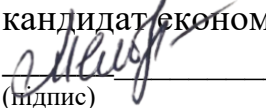
ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна дисципліна	<u>Облік за видами економічної діяльності</u>
	назва навчальної дисципліни
Тема роботи	<u>Облік витрат діяльності торговельного підприємства</u>
	тема курсової роботи
Термін подання завершеної роботи	<u>18.11.2025 р.</u>
	фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2025
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2025
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2025
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2025
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2025

Завдання видав

Науковий керівник,
кандидат економічних наук

Марина МЕЛЬНИЧУК
(підпис)

«14» вересня 2025 р.

Завдання отримав

Здобувач

Олександр ТРИДУБ
(підпис) ІІБ здобувача

«14» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1 Економічна сутність витрат торговельного підприємства	6
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку витрат	8
1.3 Склад та класифікація витрат торговельного підприємства	10
1.4 Особливості формування собівартості реалізованих товарів	12
1.5 Організація обліку витрат діяльності	14
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	16
ВИСНОВКИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	25

ВСТУП

В умовах трансформаційних процесів в економіці України, посилення ринкової конкуренції та динамічних змін у законодавчому середовищі значно зростає потреба у формуванні якісної та ефективно функціонуючої системи бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі. Торговельні підприємства здійснюють широкий спектр операцій, пов'язаних із закупівлею, зберіганням, транспортуванням, продажем товарів та організацією супутніх послуг, що зумовлює необхідність точного й своєчасного обліку витрат. Саме інформація про витрати є фундаментом для управління собівартістю, планування діяльності, розробки цінової політики та оцінювання фінансової стійкості підприємства.

У методичних рекомендаціях зазначено, що виконання курсової роботи сприяє поглибленню теоретичної підготовки, розвитку навичок самостійного аналізу, вміння використовувати нормативно-правову базу, формулювати висновки та пропонувати напрями вдосконалення системи обліку.

Саме тому дослідження обліку витрат діяльності торговельного підприємства є актуальним не лише з позиції навчальних цілей, але й для формування практичних компетентностей майбутнього фахівця з обліку й оподаткування.

Своєчасне, достовірне та повне відображення витрат забезпечує підприємству можливість контролювати фінансово-господарську діяльність, виявляти й реалізовувати резерви зниження витрат, оптимізувати структуру витрат та підвищувати ефективність використання ресурсів. Крім того, правильна організація обліку витрат формує основу для обґрунтованого прийняття управлінських рішень, визначення прибутковості окремих товарних груп, формування конкурентоспроможних цін і забезпечення стабільного фінансового результату.

Метою даної курсової роботи є вивчення теоретичних основ, аналіз організації та методики ведення обліку витрат на торговельному підприємстві,

а також виконання практичної частини відповідно до індивідуального варіанта (№19) та вимог методичних рекомендацій. Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань:

- дослідити економічну сутність витрат торговельного підприємства та їх класифікацію;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання обліку витрат;
- розглянути діючі методи та форми організації обліку витрат у торгівлі;
- охарактеризувати порядок документального оформлення та відображення витрат у бухгалтерському обліку;
- виконати практичні розрахунки згідно з індивідуальним варіантом, сформувати регістри бухгалтерського обліку, скласти фінансову звітність;
- сформулювати пропозиції щодо удосконалення системи обліку витрат на торговельному підприємстві.

Таким чином, виконання курсової роботи дозволить сформувати комплексне уявлення про організацію обліку витрат у сфері торгівлі, розвинути аналітичні навички та засвоїти професійні компетенції, необхідні для майбутньої практичної діяльності бухгалтера.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ У ТОРГІВЛІ

1.1. Економічна сутність витрат торговельного підприємства

Витрати посідають ключове місце в системі бухгалтерського обліку та управління діяльністю торговельного підприємства, оскільки саме вони визначають фінансовий результат, впливають на рівень рентабельності, конкурентоспроможність та економічну стійкість суб'єкта господарювання. Згідно з національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, витрати — це зменшення економічних вигід підприємства, яке проявляється у вибутті активів або виникненні зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком його вилучення чи розподілу між власниками). Такий підхід підкреслює загальногосподарську природу витрат, відображаючи їх роль у процесі отримання доходу та забезпеченні операційної діяльності.

Специфіка торговельної діяльності визначає особливості формування складу витрат. Оскільки підприємства торгівлі не здійснюють виробничий процес у класичному розумінні, їхні витрати не містять виробничої складової, притаманної промисловим підприємствам. Торгівля спрямована не на створення нової продукції, а на її реалізацію, що зумовлює інший підхід до структури та класифікації витрат. Основними напрямками формування витрат торговельного підприємства є:

1. Собівартість реалізованих товарів. Ця група витрат є базовою, оскільки торговельне підприємство здійснює купівлю-продаж товарів, а отже основний елемент собівартості становить первісна вартість товарних запасів. До собівартості включаються витрати на придбання товарів, транспортно-заготівельні витрати (за наявності), знижки, надані постачальниками, тощо. Саме цей показник визначає мінімальний рівень ціни, нижче якої продаж стає збитковим.

2. Витрати обігу. Вони виникають у процесі доведення товарів до споживача та забезпечення безперервного торговельного процесу. До витрат обігу належать: оплата праці персоналу, витрати на оренду та утримання приміщень, комунальні послуги, амортизація основних засобів торговельного призначення, витрати на зв'язок, інкасацію, охорону тощо. Їх особливість полягає в тому, що вони не включаються до собівартості товарів, а відносяться до витрат періоду.

3. Адміністративні витрати. Це витрати, пов'язані з управлінням підприємством та організаційним забезпеченням діяльності. До них належать витрати на оплату праці управлінського персоналу, юридичні, консультаційні послуги, канцелярське забезпечення, амортизація адміністративних основних засобів. Їхній розмір впливає на ефективність організаційної структури управління.

4. Витрати на збут. Пов'язані з реалізацією товарів і забезпеченням їх просування до споживача. Сюди входять витрати на рекламу, пакування, транспортування, відрядження персоналу, витрати на гарантійне обслуговування та післяпродажні послуги. Особливої ваги ці витрати набувають у сучасних умовах конкурентного ринку, де значну роль відіграють маркетингові інструменти.

5. Інші операційні витрати. Це витрати, що не належать до основних елементів, однак виникають у процесі звичайної діяльності підприємства: витрати від списання зіпсованих або знецінення товарів, курсові різниці, штрафи, пені, інші обов'язкові платежі. Вони, як правило, не носять систематичного характеру, але можуть суттєво впливати на фінансові результати.

Таким чином, економічна сутність витрат торговельного підприємства полягає в тому, що вони відображають сукупність ресурсів, використаних у процесі забезпечення торговельної діяльності, а їхнє раціональне управління є ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності підприємства. Відсутність виробничого компонента зумовлює необхідність чіткої

диференціації витрат за функціональним призначенням, що дозволяє правильно формувати фінансову звітність, контролювати витрати та забезпечувати економічну ефективність діяльності суб'єкта господарювання.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку витрат торговельного підприємства

Організація бухгалтерського обліку витрат на торговельних підприємствах ґрунтується на низці нормативно-правових актів, що визначають підходи до формування витрат, оцінки запасів, ведення облікових регістрів та складання фінансової звітності. Дотримання цих документів забезпечує уніфікованість облікових процедур, їх відповідність законодавчим вимогам та можливість формування достовірної фінансової інформації для користувачів.

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей закон є базовим у сфері регулювання бухгалтерського обліку та визначає основні принципи його ведення, вимоги до фінансової звітності, обов'язки та відповідальність підприємств. Відповідно до Закону, витрати визнаються в момент їх виникнення, незалежно від дати оплати, що відповідає принципу нарахування. Також Закон регламентує необхідність застосування національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та ведення обліку відповідно до єдиних вимог.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». П(С)БО 9 встановлює правила оцінки та відображення товарів, що є основним видом запасів для торговельних підприємств. Він визначає методи оцінки вибуття запасів (ФІФО, ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість), порядок формування первісної вартості товарів, включаючи транспортно-заготівельні витрати. Саме норми цього стандарту забезпечують правильне визначення собівартості реалізованих товарів — ключового елемента витрат торгівлі.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». П(С)БО 16 є основним документом щодо регулювання складу витрат, порядку їх визнання та класифікації. Стандарт визначає склад виробничих, адміністративних, витрат на збут, інших операційних та фінансових витрат. Для торговельних підприємств особливо важливим є розмежування витрат, які формують собівартість реалізованих товарів, та витрат періоду (обігу). П(С)БО 16 також встановлює принципи розподілу витрат та їх відображення у фінансовій звітності.

4. Податковий кодекс України. Податковий кодекс регламентує порядок податкового обліку витрат, зокрема з метою визначення податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість, а також інших обов'язкових платежів. Важливо враховувати, що податковий та бухгалтерський облік мають відмінності в підходах до формування витрат, що вимагає від бухгалтерів торговельних підприємств ведення коректних розрахунків, документального підтвердження витрат і правильного відображення податкових різниць.

5. Методичні рекомендації щодо формування складу витрат у торгівлі. Це галузевий документ, що деталізує склад витрат торговельного підприємства, розмежовує витрати на обіг, адміністративні, витрати на збут та інші операційні витрати. Методичні рекомендації визначають економічну природу та структуру витрат різних видів торговельної діяльності, порядок включення окремих елементів до витрат періоду, що дозволяє забезпечити правильне їх групування для аналітичного обліку та внутрішнього управління.

6. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи визначають вимоги до структури теоретичної частини, зокрема необхідність огляду нормативно-правових актів, що регулюють облік за обраною темою. Вони вказують на необхідність критичного аналізу законодавства, наведення посилань на стандарти, визначення проблемних аспектів та можливих шляхів удосконалення обліку. Також встановлюється обов'язкова вимога відображати всі нормативні джерела у списку використаних джерел.

Узагальнюючи, нормативно-правове регулювання витрат торговельного підприємства формує цілісну систему, що охоплює загальні принципи бухгалтерського обліку, правила оцінки запасів, класифікацію витрат, податкові вимоги та галузеві методичні інструкції. Комплексне застосування цих документів забезпечує достовірність облікової інформації, її відповідність законодавству та можливість ефективного управління витратами.

1.3. Класифікація витрат торговельного підприємства

Ефективне управління витратами торговельного підприємства неможливе без їх чіткої класифікації, яка дозволяє впорядкувати інформацію, забезпечити контроль за використанням ресурсів, здійснювати економічний аналіз та формувати обґрунтовані управлінські рішення. У бухгалтерському обліку класифікація витрат здійснюється на основі їх економічного змісту, функціонального призначення та впливу на фінансовий результат. Торговельні підприємства, на відміну від виробничих, формують витрати переважно в процесі збуту товарів та організації торговельної діяльності, що визначає специфіку їх групування.

Для систематизації інформації витрати торговельного підприємства доцільно поділити за видами діяльності, а також за структурними елементами операційних витрат. Узагальнена класифікація подана в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Класифікація витрат торговельного підприємства

Ознака класифікації	Група витрат	Складові елементи витрат
1. За видами діяльності	Операційні витрати	– собівартість реалізованих товарів; – адміністративні витрати; – витрати на збут; – інші операційні витрати.
	Фінансові витрати	– відсотки за кредитами та позиками; – витрати, пов'язані з фінансовою

		діяльністю підприємства.
	Інвестиційні витрати	– витрати на придбання та модернізацію основних засобів; – капітальні інвестиції; – витрати, пов'язані з поліпшенням необоротних активів.
	Інші витрати	– витрати від курсових різниць; – штрафи, пені, неустойки; – списання активів та інші витрати, що не належать до операційних.
2. Структура операційних витрат	Собівартість реалізації товарів	– первісна вартість товарів; – ТЗВ (транспортно-заготівельні витрати); – знижки від постачальників.
	Адміністративні витрати	– оплата праці управлінського персоналу; – витрати на офісне забезпечення; – амортизація адміністративних активів; – юридичні та консультаційні послуги.
	Витрати на збут	– рекламні витрати; – витрати на пакування; – транспортування товарів покупцям; – витрати на гарантійне обслуговування.
	Інші операційні витрати	– списання псування товарів; – банківське обслуговування; – інкасація, охорона; – інші витрати, пов'язані з діяльністю підприємства.

Класифікація витрат дозволяє комплексно відобразити всі витрати торговельного підприємства, їх структуру та економічне призначення. Найбільшу частку у витратах становлять операційні витрати, які безпосередньо пов'язані з процесом реалізації товарів та організацією торговельної діяльності. Правильне їх групування дає можливість визначити реальну собівартість

реалізації, здійснювати облік витрат періоду, формувати ефективну цінову політику.

Особливе значення класифікації полягає в тому, що вона є основою для розробки управлінських рішень – аналізу рентабельності окремих товарних груп, визначення резервів економії витрат, оптимізації витрат обігу та підвищення ефективності підприємства в цілому.

1.4. Особливості формування собівартості товарів на торговельному підприємстві

Формування собівартості товарів є ключовим елементом обліку торговельної діяльності, оскільки саме собівартість визначає мінімально можливий рівень ціни, рентабельність продажів та фінансовий результат підприємства. На відміну від промисловості, де до собівартості включаються витрати на виробництво, у торгівлі собівартість формується переважно з витрат на придбання та доведення товарів до стану придатності для продажу.

Відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси» первісна вартість товарів включає їх купівельну (договірну) ціну, а також транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ) та інші витрати, необхідні для доведення товарів до місця продажу. Узагальнений склад собівартості наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Склад собівартості реалізованих товарів на торговельному підприємстві

Елемент собівартості	Зміст
Купівельна ціна товарів	Вартість товарів згідно з договором постачання, за мінусом знижок, бонусів, інших пільг.
Транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ)	Витрати на транспортування, навантаження/розвантаження, зберігання, страхування під час доставки.

Інші витрати доведення товарів до стану придатності	Пакування, маркування, сертифікація (якщо потрібна), оплата посередницьких послуг.
Оцінка вибуття запасів	Формування собівартості залежно від обраного методу оцінки вибуття (FIFO, середньозважена, ідентифікована).

Собівартість товарів визначається за формулою:

Собівартість товарів = Купівельна ціна + ТЗВ + Інші витрати доведення

Від правильності обраного методу оцінки вибуття запасів залежить достовірність фінансової звітності та реальне відображення собівартості реалізації. Згідно з П(С)БО 9, підприємства мають право застосовувати такі методи оцінки, наведені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Методи оцінки вибуття товарних запасів згідно з П(С)БО

Метод	Суть методу	Особливості застосування в торгівлі
FIFO (перші надходять – перші вибувають)	Вибуття оцінюється за найстарішими за часом надходження партіями товарів.	Дозволяє відобразити актуальні ціни у залишках товарів; найбільш поширений у торгівлі.
Середньозважена собівартість	Середня вартість одиниці визначається як відношення суми вартості запасів до їх кількості.	Забезпечує згладження коливань цін, рекомендований при значній номенклатурі товарів.
Ідентифікована собівартість	Собівартість визначається за конкретною партією товару.	Використовується для дорогоцінних товарів, техніки, унікальної продукції.

Правильно організований процес формування собівартості є основою точного визначення фінансових результатів, планування торговельної націнки, контролю за витратами та управління товарними запасами.

1.5. Організація обліку витрат торговельного підприємства

Організація бухгалтерського обліку витрат повинна забезпечувати повне, своєчасне та достовірне відображення всіх операцій, пов'язаних з торговельною діяльністю. Система облікових регістрів і рахунків повинна відповідати вимогам стандартів, передбачати можливість контролю витрат і формування інформації для складання фінансової звітності.

Для обліку витрат торговельних підприємств застосовуються такі синтетичні рахунки Плану рахунків (відповідно до Інструкції з його застосування) (таблиця 1.4).

Таблиця 1.4 – Рахунки бухгалтерського обліку витрат торговельного підприємства

Рахунок	Назва рахунку	Призначення
901	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	Відображення вартості реалізованих товарів.
92	Адміністративні витрати	Облік витрат на управління та організацію діяльності.
93	Витрати на збут	Облік витрат, пов'язаних з реалізацією товарів.
94	Інші операційні витрати	Облік витрат банківських послуг, списання запасів, штрафів тощо.
70	Доходи від реалізації	Облік доходу від реалізації товарів.
79	Фінансові результати	Формування чистого прибутку або збитку підприємства.

Організація обліку витрат повинна забезпечувати:

1. Точність формування собівартості.

Коректне застосування методів оцінки вибуття, правильне включення ТЗВ та інших витрат забезпечує достовірність фінансових результатів.

2. Контроль витрат.

Облік має дозволяти контролювати рівень витрат обігу, адміністративних витрат та витрат на збут, виявляти відхилення й перевитрати.

3. Формування фінансової звітності.

Системність та аналітичність обліку дає можливість коректно складати форму №2 «Звіт про фінансові результати», баланс та інші форми звітності.

Раціональна організація обліку витрат у торгівлі є запорукою економічної ефективності підприємства. Вона дозволяє забезпечити фінансову дисципліну, оптимізацію витрат обігу, своєчасне формування собівартості реалізації та обґрунтоване управління торговельною діяльністю.

РОЗДІЛ 2.
ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА
ВАРІАНТ 19

Практична частина курсової роботи виконується згідно з методичними рекомендаціями та індивідуальним варіантом №19. До її складу входить складання початкового балансу підприємства, реєстрація господарських операцій, відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку, формування оборотної відомості, а також складання фінансової звітності за результатами місяця.

Метою практичної частини є закріплення навичок організації бухгалтерського обліку витрат та визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Початковий баланс формується на основі даних методичних рекомендацій. Активи, капітал і зобов'язання наведені у гривнях.

Таблиця 2.1 – Початковий баланс

Стаття	Дебет	Кредит
Основні засоби (первісна вартість)	744 420	–
Знос основних засобів	–	201 600
Нематеріальні активи (первісна)	143 740	–
Знос НМА	–	8 900
Матеріали	10 290	–
МШП	1 990	–
Незавершене виробництво	600	–
Готова продукція	72 270	–
Товари	94 370	–
Каса	8 950	–
Поточний рахунок	1 095 600	–
Дебітори (покупці)	3 360	–
Підзвітні особи	780	–
Статутний капітал	–	1 008 000
Нерозподілений прибуток	–	64 580
Постачальники	–	17 810
Податки	–	4 500
Заробітна плата	–	16 800
ЄСВ	–	5 780

Короткострокові кредити	–	8 400
Довгострокові кредити	–	840 000

Баланс зійшовся: 1 965 870 грн

Усі господарські операції виконано згідно з варіантом 19, з урахуванням відповідних сум, ПДВ, нарахувань та списань.

Таблиця 2.2

Журнал господарських операцій

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Надійшли матеріали від постачальника	201,641	631	18 000
2	Надійшли МШП	22, 641	631	600
3	Передано матеріали у виробництво	23	201	1 500
4	Нараховано зарплату робітникам	23	661	18 000
5	Утримано ПДФО	661	641	3 240
6	Утримано військовий збір	661	642	270
7	Нараховано ЄСВ	23	651	3 960
8	Сплачено ПДФО	641	311	3 240
9	Сплачено ВЗ	642	311	270
10	Сплачено ЄСВ	651	311	3 960
11	Отримано кошти з банку	301	311	14 490
12	Видано підзвіт	372	301	1 500
13	Придбано основні засоби	152,641	631	18 000
14	Транспортні витрати на ОЗ	152	685	1 000
15	Введено ОЗ в експлуатацію	10	152	16 000
16	Нараховано знос ОЗ (виробн.)	23	131	21 000
17	Знос ЗВВ	91	131	1 000
18	Списано ЗВВ на виробництво	23	91	1 000
19	Знос адмін ОЗ	92	131	2 000
20	Передано продукцію на склад	26	23	45 460
21	Реалізовано продукцію	361	701, 641	169 000
22	Собівартість реалізації	901	26	45 460
23	Списано дохід на фінрезультат	701	791	140 833,33
24	Списано собівартість на фінрезультат	791	901	45 460
25	Списано адмінвитрати	791	92	2 000
26	Визначено прибуток	791	441	93 373,33
27	Частину прибутку спрямовано до статкапіталу	441	401	9 000

Кожен рахунок відображено за схемою: початкове сальдо, обороти, кінцеве сальдо.

Таблиця 2.3

Рахунок 10 «Основні засоби»

Показник	Дебет	Кредит
Сальдо на 01.01	744 420	–
Обороти	16 000	–
Сальдо на 01.02	760 420	–

Таблиця 2.4

Рахунок 131 «Знос основних засобів»

Показник	Дебет	Кредит
Сальдо на 01.01	–	201 600
Обороти	–	24 000
Сальдо на 01.02	–	225 600

Таблиця 2.5

Рахунок 201 «Матеріали»

Показник	Дебет	Кредит
Початкове сальдо	10 290	–
Обороти	15 000	1 500
Кінцеве сальдо	23 790	–

Таблиця 2.6

Рахунок 23 «Виробництво»

Показник	Дебет	Кредит
Початкове сальдо	600	–
Обороти	45 460	45 460
Кінцеве сальдо	0	–

Таблиця 2.7

Рахунок 26 «Готова продукція»

Показник	Дебет	Кредит
Початок	72 270	–
Обороти	45 460	45 460
Кінець	72 270	–

2.4. Оборотна відомість

Таблиця 2.8

Оборотна відомість за січень

Рахунок	Сальдо поч.	Обороти Д	Обороти К	Сальдо кінц.
10	744 420 Д	16 000	–	760 420 Д
131	201 600 К	–	24 000	225 600 К
12	143 740 Д	–	–	143 740 Д
133	8 900 К	–	–	8 900 К
201	10 290 Д	15 000	1 500	23 790 Д
22	1 990 Д	500	–	2 490 Д
23	600 Д	45 460	45 460	0
26	72 270 Д	45 460	45 460	72 270 Д
28	94 370 Д	–	–	94 370 Д
301	8 950 Д	14 490	1 500	21 940 Д
311	1 095 600 Д	–	21 960	1 073 640 Д
361	3 360 Д	169 000	–	172 360 Д
372	780 Д	1 500	–	2 280 Д
631	17 810 К	–	36 600	54 410 К
641	4 500 К	6 340	31 406,67	29 566,67 К
651	5 780 К	3 960	3 960	5 780 К
661	16 800 К	3 510	18 000	31 290 К
701	–	–	140 833,33	–
901	–	45 460	45 460	–
92	–	2 000	2 000	–
791	–	93 373,33	140 833,33	–
441	64 580 К	–	93 373,33	148 953,33 К

2.5. Кінцевий баланс на 01.02

Таблиця 2.9

Баланс підприємства

Стаття	Сума
АКТИВ	
Необоротні активи	669 660
Оборотні активи	1 463 140
Разом актив	2 132 800
ПАСИВ	
Власний капітал	1 165 953,33
Довгострокові зобов'язання	840 000
Поточні зобов'язання	121 046,67
Разом пасив	2 132 800

2.6. Звіт про фінансові результати

Таблиця 2.10

Звіт про фінансові результати	
Показник	Сума
Чистий дохід	140 833,33
Собівартість	45 460
Валовий прибуток	95 373,33
Адміністративні витрати	2 000
Чистий прибуток	93 373,33 грн

ВИСНОВКИ

У процесі виконання курсової роботи на тему «Облік витрат діяльності торговельного підприємства» було комплексно досліджено теоретичні основи формування витрат у сфері торгівлі, розглянуто функціональне призначення облікових регістрів та рахунків, а також виконано детальний практичний розрахунок згідно з індивідуальним варіантом №19. Отримані результати дали можливість оцінити реальну роль бухгалтерського обліку в організації економічної діяльності та формуванні фінансового результату підприємства.

Перш за все, у роботі було встановлено, що витрати торговельного підприємства є ключовим елементом управління його фінансовою діяльністю. На відміну від виробничих підприємств, торговельні підприємства не створюють продукцію, а здійснюють придбання та реалізацію товарів. Відповідно, структура витрат має свої специфічні риси: основним їх елементом є собівартість реалізованих товарів, що включає закупівельну вартість та витрати на доведення товарів до стану придатності для продажу. Крім того, значну частку витрат становлять витрати обігу, адміністративні, збутові та інші операційні витрати. Саме їх правильне формування забезпечує достовірність фінансового результату та можливість проведення ефективного управлінського аналізу.

У теоретичній частині особливу увагу було приділено нормативно-правовому забезпеченню формування витрат. Встановлено, що ключовими нормативними актами є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 9 «Запаси», Податковий кодекс України, а також методичні рекомендації з формування витрат у сфері торгівлі. Ці документи визначають загальні принципи визнання, оцінки, групування та відображення витрат у системі бухгалтерського обліку. Дотримання норм забезпечує єдність методичних підходів, можливість порівняння фінансових показників між підприємствами та гарантує прозорість фінансової інформації для користувачів.

Проведений у практичній частині аналіз дав змогу сформувати повну картину діяльності умовного торговельного підприємства. На основі вихідних даних було побудовано початковий баланс, у якому відображено структуру активів, власного капіталу та зобов'язань. Як показали розрахунки, підприємство має значну частку необоротних активів, що є свідченням достатнього рівня матеріально-технічної бази. Оборотні активи також мають вагомую частку, особливо грошові кошти та товари, що є характерним для торговельної сфери. Така структура активів свідчить про потенційно високу ліквідність та можливість швидкого реагування на зміну кон'юнктури ринку.

У ході виконання завдань було складено журнал господарських операцій, який відобразив усі основні господарські процеси підприємства: надходження товарів і матеріалів, нарахування заробітної плати, здійснення податкових платежів, придбання та введення в експлуатацію основних засобів, формування собівартості продукції, її реалізацію та визначення фінансового результату. Усі операції були відображені у кореспонденції рахунків відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку. Це дало можливість простежити рух економічних ресурсів, визначити взаємозв'язок між елементами обліку та їх вплив на показники фінансової звітності.

Подальше відображення операцій на рахунках у формі Т-рахунків дало змогу побачити вплив кожної господарської операції на сальдо відповідних бухгалтерських рахунків. На основі проведених записів було сформовано оборотну відомість, яка продемонструвала правильність ведення обліку: усі обороти по дебету та кредиту співпали, що свідчить про рівновагу бухгалтерських записів і відсутність помилок. Така відповідність є важливою передумовою для формування достовірної фінансової звітності.

На основі даних оборотної відомості складено кінцевий баланс підприємства. Його аналіз підтвердив зростання власного капіталу за рахунок отриманого чистого прибутку. Водночас частина прибутку була реінвестована в статутний капітал, що є позитивним показником фінансової стабільності та свідчить про політику зміцнення матеріальної бази підприємства. Активи та

пасиви балансу в цілому зберегли пропорційність, а їх загальна сума залишилася незмінною, що підтверджує правильність виконаних облікових процедур.

Важливим підсумковим етапом стало складання Звіту про фінансові результати. Результати показали, що підприємство є прибутковим: чистий прибуток за звітний місяць становить 93 373,33 грн. Це свідчить про ефективне управління витратами та раціональну цінову політику. Валовий прибуток становив 95 373,33 грн, що є достатньо високим показником і свідчить про правильне формування собівартості реалізованих товарів. Адміністративні витрати становили лише 2 000 грн, що вказує на помірний рівень управлінських витрат і ефективність організаційної структури підприємства.

Узагальнюючи результати виконаної роботи, можна зробити висновок, що облік витрат є основним інструментом управління діяльністю торговельного підприємства. Від того, наскільки точно визначено витрати та собівартість реалізованих товарів, залежить фінансовий результат, здатність підприємства розвиватися, інвестувати у свої активи та ефективно функціонувати в умовах ринкової економіки. У процесі дослідження було показано, що правильна організація обліку витрат дозволяє своєчасно виявляти відхилення, оптимізувати витрати, приймати управлінські рішення та проводити фінансовий аналіз.

Практична частина показала важливість системного підходу до ведення бухгалтерського обліку. Кожна господарська операція має значення: навіть незначні на перший погляд витрати або надходження впливають на фінансовий результат та інші показники діяльності підприємства. Складений баланс та фінансовий звіт продемонстрували взаємозв'язок між окремими елементами обліку та їх значення для користувачів інформації: власників, менеджерів, кредиторів та державних органів.

Таким чином, виконання курсової роботи дозволило глибоко опрацювати питання організації обліку витрат на торговельному підприємстві, закріпити навички ведення бухгалтерських записів, складання облікових реєстрів та

формування фінансової звітності. Результати роботи підтверджують, що система бухгалтерського обліку є не лише інструментом реєстрації фактів господарської діяльності, а й потужним засобом аналітики та управління, що забезпечує підприємству можливість стабільного й ефективного функціонування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318.
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
6. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування на підприємствах торгівлі : наказ Міністерства економіки України від 22.05.2002 р. № 145.
7. Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи з дисципліни «Облік за видами економічної діяльності». – Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ, 2021. – 16 с.
Метод реком Курсова робота Облі...
8. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Сладкова І. О. Бухгалтерський облік : навч. посібник. – Київ : Знання, 2020. – 503 с.
9. Лебедзева Л. А. Облік у торгівлі : навч. посібник. – Харків : Фактор, 2019. – 352 с.
10. Пархоменко В. В. Фінансовий облік : підручник. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 412 с.
11. Савченко В. Ф. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібник. – Київ : КНЕУ, 2018. – 368 с.